

панцева, С. Д. Скулиш, О. Д. Бойко, В. В. Остроухов]; за заг. ред. С. Д. Скулиша. – 2-ге вид. – К.: ЗАТ «ВІПОЛ», 2011. – 248 с.

3. Ortega-i-Gasset X. «Дегуманізація мистецтва» і другі роботи. Всє о літературе и искусстве [текст]. X. Ортега-и-Гассет. – М.: «Радуга», 1991. – 543 с.

4. [Електронний ресурс] // Львівська газета. – URL: <http://www.gazeta.lviv.ua/blog/1539>

5. [Електронний ресурс] // Lenta.ru – URL: <http://lenta.ru/news/2010/10/07/women/> (07.10.2010).

6. [Електронний ресурс] // Інтернет видання «Події». – URL: <http://ua.podii.com.ua/smi/2006/07/15/140427.html> (15.07.2006).

7. [Електронний ресурс] // KyivPost.ua – URL: <http://www.kyivpost.ua/opinion/blogs/starshij-sin-yanukovicha-vihodit-z-tini-30727.html> (11.10.2011).

8. [Електронний ресурс] // Royal.gov.uk – URL: <http://www.royal.gov.uk/ThecurrentRoyalFamily/Overview.aspx>

9. [Електронний ресурс] // Poiskpravdy.wordpress.com – URL: <http://poiskpravdy.wordpress.com/2010/01/12/klichko/> (12.01.2010).

10. [Електронний ресурс] // Rudenko.kiev.ua – URL: <http://www.rudenko.kiev.ua/interview/tur071207> (07.12.2007).

11. [Електронний ресурс] // Svyatorus.com – URL: <http://svyatorus.com/ludi/921-bratya-klichko-evrei-v-istorii-boksa.html> (08.04.2012).

References

1. Moiseev V.A. Pablik rilejshnz – sredstvo social'noj kommunikacii. (Teorija i praktika). – K.: Dakor, 2002. – 506 s.

2. Petryk V.M. Sugestyvni tehnologii' manipuljatyvnoho vplyvu: navch. posibnyk / [V.M. Petryk, M.M. Prysazhnyuk, L.F. Kompanceva, Je.D. Skulysh, O.D. Bojko, V.V. Ostrouhov]; za zag. red. Je.D. Skulysha. – 2-ge vyd. – K.: ZAT «VIPOL», 2011. – 248 s.

3. Ortega-i-Gasset H. «Degumanizacija iskusstva» i drugie raboty. Vsjo o literature i iskusstve [tekst]. H.Ortega-i-Gasset. – M.: «Raduga», 1991. – 543 s.

4. [Elektronnyj resurs] // L'vivs'ka gazeta. – URL: <http://www.gazeta.lviv.ua/blog/1539>

5. [Elektronnyj resurs] // Lenta.ru – URL: <http://lenta.ru/news/2010/10/07/women/> (07.10.2010).

6. [Elektronnyj resurs] // Internet vydannja «Podii». – URL: <http://ua.podii.com.ua/smi/2006/07/15/140427.html> (15.07.2006).

7. [Elektronnyj resurs] // KyivPost.ua – URL: <http://www.kyivpost.ua/opinion/blogs/starshij-sin-yanukovicha-vihodit-z-tini-30727.html> (11.10.2011).

8. [Elektronnyj resurs] // Royal.gov.uk – URL: <http://www.royal.gov.uk/ThecurrentRoyalFamily/Overview.aspx>

9. [Elektronnyj resurs] // Poiskpravdy.wordpress.com – URL: <http://poiskpravdy.wordpress.com/2010/01/12/klichko/> (12.01.2010).

10. [Elektronnyj resurs] // Rudenko.kiev.ua – URL: <http://www.rudenko.kiev.ua/interview/tur071207> (07.12.2007).

11. [Elektronnyj resurs] // Svyatorus.com – URL: <http://svyatorus.com/ludi/921-bratya-klichko-evrei-v-istorii-boksa.html> (08.04.2012).

Kiz M.V., Taras Shevchenko National University of Kyiv, Institute of Journalism (Ukraine, Kiev), kiz.nicolas@gmail.com

Emphasizing of privacy as an element of political PR

Privacy of prominent political figures' was identified and analyzed in the media. The role of emphasizing of privacy was clarified as a means of PR-technologies.

Keywords: PR-technologies, privacy and media.

Кизь Н. В., Інститут журналістики Київського національного університету ім. Тараса Шевченка (Україна, Київ), kiz.nicolas@gmail.com

Афиширование частной жизни как элемент политического PR

Определены и проанализированы освещения частной жизни известных политических деятелей в СМИ. Выяснено роль афиширования частной жизни как средство PR-технологий.

Ключевые слова: PR-технологии, частная жизнь, СМИ.

* * *

УДК 327

Швечикова Я. П.

молодший науковий співробітник з міжнародних відносин, Інститут міжнародних відносин Київського національного університету ім. Тараса Шевченка (Україна, Київ), yar.shvechikova@mail.ru

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО РЕГІОНАЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ БЕЗПЕКИ

Досліджуються етапи історичного розвитку комплексу регіональної безпеки в Європі, його особливості і унікальність поступу. Особлива увага звертається на особливості внутрішньої самоорганізації даного простору безпеки, а також на фактори впливу середовища на динаміку процесів сек'юритизації. Поетапний розвиток регіону подается через призму конструктивістського огляду безпекових процесів, що дозволяє зробити акцент на різних аспектах безпеки, які є характерними для глобального світу сучасності і були характерними до того. Йдеться про економічну, інформаційну, соціальну, а також безпеку у її класичному військово-політичному розумінні. В центрі дослідження знаходиться регіональний комплекс безпеки як аналітична одиниця, що являє собою групу акторів міжнародних відносин, чії процеси сек'юритизації і десек'юритизації настільки пов'язані між собою, що не можуть бути на належному рівні проаналізовані та вивчені окремо один від одного.

Ключові слова: регіональний комплекс безпеки, європейська безпека, сек'юритизація, сфери безпеки, баланс сил, Європейський концерт, Вестфальський світоустрій.

Європа як географічний регіон, поділяється на декілька регіональних комплексів безпеки (РКБ), що розвиваються і функціонують паралельно. Історично склалися, що даний регіон вирізняється найдавнішою історією формування системи міжнародних відносин загалом і безпекового порядку денного зокрема. Однією з визначних рис даного регіону є те, що держави, які входять до нього мають давні безпекові традиції і сталі статуси, що природно впливають на їхню поведінку в системі. Ніде в світі на такому невеликому просторі не співіснує така кількість глобальних держав, багато з яких свого часу мали колонії і були центрами систем, що складалися з держав різних рівнів розвитку.

Формування безпекового порядку в Європі починається з єдиного безпекового простору Римської імперії, що поступово втрачала свій централізований контроль, поступаючись місцем децентралізованій системі балансу сил, що проіснувала з незначними змінами до утворення ЄС – безпеково централізованої системі нового порядку. Таким чином, з точки зору ТРКБ Європа з часів падіння Римської імперії проіснувала в декількох форматах: починаючи від багатьох міні-систем до декількох великих комплексів, зрештою переросла у єдиний безпековий простір, що проіснував з 1700 до 1945 року, коли Європа знову була поділена на дві системи різного характеру. З початку ж 90-х років ХХ століття Європа знову рухається в бік єдиного комплексу. В більшості інших географічних регіонів РКБ з'являлися в результаті деколонізації: за наявності колонізатора в системі була очевидна ієрархія, зі зникненням колоніальної залежності утворився вакуум влади, що призвів до анархії. А з анархії в середині регіону вибудовувалася певна ієрархія акторів. Європейський регіон є в цьому контексті виключенням, адже саме тут були зосереджені метрополії. Але певна подібність між вищезазначеною схемою утворення РКБ і Європою є – приблизно такі самі етапи пройшов цей регіон після падіння Римської імперії [1, с. 131-148].

Значний вплив на формування безпекової системи в регіоні справили такі фактори як постійні міграції (включаючи великі переселення народів), а також тиск

інших цивілізаційних одиниць, таких як Оттоманська імперія. В даному контексті не становлять виключення ціннісні складові даного РКБ, що становлять одну зі складових засадничих принципів його існування. Тут ми маємо на увазі релігійні протистояння поділу християнства на православне та католицьке; христові походи, що стали одним з етапів наближення до європейського регіону Північної Африки і формування тут осередків християнської віри, а отже і агентів тогочасної Європи.

З часів підйому Османської цивілізації і до кінця XVI століття європейський безпековий регіон зазнає значного впливу саме з боку цієї імперії. В першу чергу це стосується інтегральної функції, що спільна загроза виконує в той час, але тут вимальовується також і інша складова. Починає формуватися стале поняття про території, які мають належати до європейської безпекової системи, а на разі перебувають під владою чужинців. Уявлення про межі регіону, звісно, існувало і раніше, але критерії виокремлюються саме в цей час. Іберійський півострів, Балкани сприймаються як окуповані території в контексті стратегічного уявлення європейців про власну безпеку, про те, які кордони мають набути актори для того, щоб їхні безпекові інтереси були задоволені [2, с. 122].

Кінець XVI століття стає часом початку існування єдиної безпекової системи в межах європейського регіону. Всі актори так чи інакше пов'язані між собою (тобто їхні відносини можуть бути як конфліктними, так і дружніми, що залежить від конкретних обставин, але все ж зв'язки безумовно перетворюються на досить сталі, щоб висувати вищенаведену тезу). Це період, коли Російська імперія стає частиною європейської безпекової споруди і органічно перебуває в ній таким чином, що не виникає питання про природу її участі в безпекових процесах регіону. Російська імперія може не визнаватися частиною європейського географічного регіону, але вона безумовно набуває легітимізації в регіоні безпековому. В цьому автор вбачає яскравий прояв конструктивістського підходу до розуміння меж регіонів в залежності від того, за яким критерієм певні актори в цей регіон включаються. Також характерною рисою даного періоду є те, що Європа виступає не просто в якості одного з регіонів світу, вона виступає в якості центру сили, де формуються основні підходи і тенденції, що звісно ж, не могло не справити відповідного впливу як на формування безпекового простору в самій Європі, так і на тенденції в безпековій сфері в інших регіонах [9, с. 201].

Єдиний безпековий простір, що був утворений став системою безпеки унікального характеру і за колом учасників, і за географічним охопленням. До нього увійшли всі держави теперішнього європейського регіонального комплексу безпеки, а також пострадянські держави. Варто зауважити, що Османська держава, так само як і Туреччина сьогодні, перебувала на позиції герметизованого актора [4].

Існування вищезазначеного об'єднаного європейського безпекового простору позначилося двома основними процесами. По-перше, йдеться про постійну зміну характеру відносин між акторами, що залежно від подій і умов корелювався в значній мірі: від централізації і узгоджених дій до повної розлагодженості і десинх-

ронізації. Але дана тенденція не могла вважатися екстраординарною, враховуючи те, що пріоритет національних інтересів особливо у безпековій сфері був невід'ємною рисою стратегії кожного актора. По-друге, маємо на увазі період інтенсивної діяльності акторів поза межами європейської системи відносин, тобто активну експансію держав у інші регіони, що продовжувалась в цей період. Значення для нашого дослідження ця тенденція несе в тому контексті, що посилення чи послаблення позицій держав за межами регіону, до якого вони належали, прямо пропорційно проектувалося на структуру даного регіону. Тобто в різні періоди в одному в тому самому об'єднаному європейському просторі в залежності від того, якої сили набували учасники цього простору за його межами, можна було спостерігати різні структурні конструкції даного безпекового простору, як наприклад, мультиполярну або біполярну з колективними полюсами. Для європейського простору стала актуальна тенденція коли його учасники у відносинах між собою є співмірно рівними за потенціалами, в той самий час, коли в інших регіонах ці самі держави могли виступати навіть гегемонами [3].

Одним з результатів експансії акторів є комплекс глобальної відповідальності, який зберігається за державами і після того, як вони перестають об'єктивно бути здатними утримувати відповідний авторитет чи силовий тиск, а отже цю відповідальність фактично перестають нести. Звісно ж це проектується на відносини і в регіоні, до якого ці держави належать і в який проектують свій позарегіональний потенціал, який може не відповідати тому, яку роль грає держава поза регіоном фактично, а отже є неспівмірним тому, якого характеру гравцем дана держава може виступати в регіоні. Такі невідповідності призводять до дисонансу в регіональній безпековій структурі, який відповідно призводить до змін і переформатування системи в цілому [5].

Наприкінці XIX століття починається процес поширення системи міжнародних відносин – система набуває ознак глобальності. Роль європейського регіону в цьому процесі важко недооцінювати, адже основа системності світових відносин бере початок саме в Європі і моделі відносин та паттерни структур системи проектуються саме звідси. Але наявний і зворотній зв'язок, що набуває найбільшого впливу на даному історичному етапі. Європейська система безпеки починає зазнавати впливів з боку інших регіональних утворень, глобальних держав, що в решті після Другої світової війни призводить до того, що регіон переходить у стан придушеної безпекової самостійності [6, с. 26].

Європа до кінця Другої світової війни являла собою простір з постійно змінним балансом сил, де війни системного характеру визначали не лише порядок, якому підпорядковуватимуться відносини між державами в політичній сфері, але і ту безпекову модель, яка буде актуальною як для самих великих європейських держав, так і для територій їм підконтрольних. Таким чином можна стверджувати, що до Першої світової війни безпековий порядок формувався в Європі і проектувався на весь світ. Після цього системного конфлікту на арену виходять США, Японія та Китай у якості значних гравців і таким чином розширюють пул акторів, здатних в безпековому вимірі впливати на систему відносин між державами світу.

В безпековому контексті системні конфлікти на даному етапі виступають своєрідними точками відліку існування якісно нових систем. Вони були покликані вводити до порядку денного держав нові виклики і загрози. Також такі конфлікти стимулювали появу нових механізмів вирішення проблем пов'язаних з ефектами від таких викликів та загроз. Тобто еволюція підходів до забезпечення власної безпеки є прямим наслідком того, що суб'єкти в певних проміжках часу були поставлені в умови, що їх тим чи іншим чином обмежували, стимулювали, виявляли слабкі сторони та позитивні тенденції у розвитку. Найкращим каталізатором переходу на новий етап розвитку підходів до забезпечення суб'єктами власної безпеки виступали саме системні конфлікти.

На той час формування сталих коаліцій є досить ризикованим і тому такий підхід до вирішення проблемних питань власної безпеки державами не використовується. Система відносин глобальних акторів розрахована на одноособові дії кожного з учасників і створена таким чином, щоб ці учасники діяли в межі відведеного для них простору реалізації безпекової стратегії. Знову ж таки, прагнення вийти за межі цього простору могло призвести до конфлікту, що змінив би всю модель системи. Безпекові стратегії держав не є комплексними і не можуть бути такими, адже питанням тактичного характеру у короткостроковій перспективі надається більший пріоритет. Тому формуються ситуативні коаліції, метою яких стають задоволення безпекових потреб здебільшого одноразового характеру. Забезпечення ж комплексної безпеки лежить в площині лише унітарно-державного суверенного права і тому дисбаланс між державними інтересами різних акторів в безпековій сфері є характерною ознакою всіх систем міжнародних відносин, що існували до початку Другої світової війни [8, с. 92].

Наявність багатьох полюсів у системі робила неможливими будь-які переливи інтересів і значні впливи держав одна на одну. Повертаючись до власне європейської системи безпеки, варто зазначити, що динаміка змін і розвитку була високою не в останню чергу завдяки малій території і великій кількості глобальних акторів, що на цій території діяли. В певному сенсі безпекову модель, що складається зі зміною систем міжнародних відносин в Європі можна вважати перманентно конфліктною, адже притаманні їй відносини не давали акторам іншого вибору аніж уособлюватися і чекати загрози з боку колишніх союзників, або підтримку з боку ворогів.

З початку XVII століття і до кінця Першої світової війни Росія була невід'ємною частиною безпекової моделі, що існувала на теренах Європи. Ця ж системна криза і суспільна криза в середині Росії, які призвели до революції, стали також провісниками тенденції, яку ми спостерігаємо і на сьогоднішній день. Росія перестала бути учасником європейських безпекових процесів. З другої декади XX століття ця держава виступає центром формування нового політичного і безпекового простору, що за своїми характеристиками скоріше почне нагадувати РКБ, про який вже повноцінно йтиметься у дослідженнях лише кінця XX – початку XXI століття. Тобто, існуюча з XVII століття безпекова модель, структурною частиною якої Росія була повноцінно, перестає існувати, і цей момент варто вважати першою ознакою

окреслення регіональних безпекових систем, що до того ж можуть не співпадати з кордонами географічних регіонів. Також, саме на цьому історичному етапі виникає розділ і так не великої географічно Європи на Східну та Західну.

Початок Другої світової війни можна розглядати як початок формування безпекових просторів сталого виду, що приходить на зміну тимчасовим коаліціям і альянсам. Також на даному етапі відбувається деформація поняття регіону і надання цьому поняттю конструктивістського значення.

Європа вже вдруге стала місцем зародження глобальної загрози і цього разу причиною цього не в останню чергу були безпекові стратегії держав регіону. Класичний реалістичний підхід до формування основних принципів зовнішньої політики призвів до того, що в міжвоєнний період загрозу з боку реваншистської Німеччини не було блоковано, більше того, цю загрозу не було усвідомлено. В свою чергу, усвідомлення загрози є одним з основних етапів комплексного підходу до усунення самої загрози або ж вже її наслідків. Таким чином загрози дозволили реалізуватися і системний конфлікт, до якого це призвело, став відправною точкою для формування нових поглядів на питання регіональної безпеки.

Безпекова система, а згодом і комплекс безпеки в західній Європі, почали формуватися майже відразу за участю Сполучених Штатів Америки. Такий хід подій зумовив постійну участь цієї держави в регіоні і майбутню дискусію про те, чи є вона частиною даного безпекового комплексу, чи вона є зовнішнім впливовим гравцем. Однак подібні питання виникають вже тоді, коли безпекова система в Європі перетворюється на повноцінний РКБ, тобто після завершення «холодної війни». З кінця Другої світової війни і до початку 90-х років XX століття Західна та Східна Європи подавлені лідерами двох ворожих блоків – США та СРСР. Варто зауважити, що саме європейський регіон в даному контексті найбільше постраждав і процеси формування безпекового комплексу були практично неможливими за умов розгортання на європейській території основних подій протистояння [7].

Друга світова війна як останній системний конфлікт Вестфальського зразка, тобто відкритий військовий конфлікт глобального характеру із задіянням всього доступного сторонам військового, політичного, економічного та соціального потенціалу; з формуванням тимчасових коаліцій і розірванням договорів і мирних угод за волею одного з акторів, ознаменувала собою зародження розуміння необхідності побудови глобальної системи безпеки і регіональних систем як її складових частин. З'явився суспільний запит на створення в регіональному і глобальному масштабах системи стримувань і противаг, що в комплексі були б здатні запобігти появі загрози аналогічної тій, перед якою стояли держави під час Другої світової війни.

Різні регіони справлялися з цією метою по різному і, відповідно, був різним ефект їхньої діяльності. Так само це позначалося і на загальносвітовій ситуації в безпековій галузі. Варто зауважити, що значну роль у вирішенні особливостей регіональних безпекових систем зіграли такі фактори як диференціація загроз, які були актуальними для держав окремих регіонів; приналежність

цих регіонів і окремих держав до акторів, які приймали рішення щодо основних тенденцій загальносвітової системи безпеки; розвиток держав регіонів, зв'язків між цими державами і місця їх у системі міжнародних відносин.

Друга половина XX століття стала періодом, коли в європейському регіоні закріпився стан панування в безпековій сфері інтересів інших акторів. Таким чином європейський регіон по-перше, було розділено не просто на два окремі комплекси, а він був поглинутий двома значно більшими системами і став ареною, де інтереси центрів цих систем реалізовувалися, і проявлявся їхній потенціал. Саме в цей період остаточно закріплюється розділення регіону, що в подальшому проявиться на утворенні окремих РКБ в Західній Європі і Європі Східній, при чому, якщо після 1991 року РКБ в Західній Європі отримує досить великий простір для розвитку власного порядку денного в сфері безпеки (почався цей процес значно раніше, але реалізовуватися повною мірою почав лише у вказаний період), то східноєвропейський пул держав залишається в орбіті РКБ з центром у Росії [10].

Список використаних джерел

1. Buzan Barry, Wæver Ole. Regions and Powers: the Structure of International Security. – 2003. – [Electronic resource]. – Mode of access: <http://blogriobranco.files.wordpress.com/2010/04/buzan.pdf>
2. Davies Norman. Europe: A History. – Oxford University Press, 1996. – 1365 p.
3. Hansenand Birthe, Heurlin Bertel. The Other in European Self Definition: An Addendum to the Literature on International Society // Review of International Studies. – 2000. – 17 (4). – P.327-48.
4. Hough Peter. Understanding Global Security. – Routledge, 2004. – 271 p.
5. Lake David A., Morgan Patrick M.. Security in the New World of Regional Orders. – Penn State Press, 1997. – 406 p.
6. Rose Gideon. Neoclassical Realism and Theories of Foreign Policy // World Politics. – Vol.51. – Issue 1 (Oct., 1998). – P.144-172.
7. Rosenau James N. Pre-theories and Theories of Foreign Policy. Approaches to Comparative and International Politics, Evanston. Ed. by Barry Farrell. – Northwestern University Press, 1966. – P.27-92.
8. Tardy Thierry. European Security in a Global Context: Internal and External Dynamics. – Taylor & Francis, 2010. – 260 p.
9. Watson Adam. European International Society and Its Expansion // The Expansion of international society. Ed. by Bull and Watson. – Clarendon Press, 1984. – P.13-32.
10. Wivel Anders. The Integration Spiral: International Security and European Integration 1945-1999. – Copenhagen: Ph.D dissertation, Institute of Political Science, University of Copenhagen, 2000.

Shvechikova Ya.P., junior researcher on international relations, the Institute of International Relations of Kyiv National University Taras Shevchenko (Ukraine, Kiev), yar.shvechikova@mail.ru

History of formation and development of the European regional security complex

The stages of the historical path of regional security complex in Europe, its unique features and development are investigated. Particular attention is paid to the peculiarities of the inner self-security space, as well as environmental factors influence the dynamics of the securitization processes. Phased development of the region is fed through the prism of constructivist view of security processes, allowing one to focus on various aspects of security that are specific to the global world of today and were characterized before. It is the economic, informational, social, and security in its classic military-political sense. The focus of research is the regional security complex as an analytical unit that represents a group of actors of international relations whose securitization and desecuritization processes are so linked that they can not be properly analyzed and studied separately.

Keywords: regional security complex, European security, securitization, security sector, balance of power, European concert, Westphalian world order.

Швечикова Я. П., младший научный сотрудник по международным отношениям, Институт международных отношений Киевского национального университета им. Тараса Шевченко (Украина, Киев), yar.shvechikova@mail.ru

История становления и развития европейского регионального комплекса безопасности

Исследуются этапы исторического развития комплекса региональной безопасности в Европе, его особенности и уникальность развития. Особое внимание обращается на особенности внутренней самоорганизации данного пространства безопасности, а также на факторы влияния среды на динамику процессов секьюритизации. Поэтапное развитие региона подается через призму конструктивистского обзора безопасности процессов, что позволяет сделать акцент на различных аспектах безопасности, которые являются характерными для глобального мира современности и были характерны до того. Речь идет об экономической, информационной, социальной, а также безопасности в ее классическом военно-политическом понимании. В центре исследования находится региональный комплекс безопасности как аналитическая единица, которая представляет собой группу акторов международных отношений, чьи процессы секьюритизации и десекьюритизации настолько связаны между собой, что не могут быть на должном уровне проанализированы и изучены отдельно друг от друга.

Ключевые слова: региональный комплекс безопасности, европейская безопасность, секьюритизация, сферы безопасности, баланс сил, Европейский концерт, Вестфальский миропорядок.

* * *

УДК 351.071.5(438)(045)

Савка О. В.

здобувач кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики, Маріупольський державний університет (Україна, Маріуполь), alex_sava@ukr.net

Адміністративно-територіальна реформа Польщі: революція регіонального управління

Розглядається процес реформування адміністративно-територіального поділу Республіки Польща, який розпочався у 1990 році та отримав свій розвиток у 1998 році під час керівництва уряду Єжи Бузека. Фактично реформа передбачала докорінні зміни у системі управління та регіонального розвитку країни у цілому, а також децентралізацію влади. Основною метою була повна передача владних повноважень на місця. Реформою було закріплено трирівневу систему у країні за схемою гміна – повіт – воєводство. У свою чергу проведення територіальної реформи було ще й обумовлено і євроінтеграційним процесом у Польській Республіці. Зміни територіального поділу країни привели до переходу країни на «європейські рейки» та фактично відповідали європейській системі NUTS.

Ключові слова: Польща, регіональна політика, внутрішня політика, NUTS, адміністративно-територіальна реформа, євроінтеграція.

Уряд за своєю природою є предметом постійної модернізації та реформування, причому всі ці процеси є безперервними. Проте реформи здійснюються на різних рівнях і мають нерівне значення для функціонування державних структур. Безсумнівно, для польського уряду революційне значення мала реформа 1990 року, що відновила самоврядування після 40 років не існування в Польській народній республіці. Іншою фундаментальною реформою адміністративної діяльності стало продовження і розширення адміністративної реформи – одного з найбільших проєктів уряду Єжи Бузека.

Реформа набула чинності 1 січня 1999 року і створила трирівневу структуру територіального поділу. Основною метою було завдання звільнити центральну владу від управління справами на місцевому та регіональному рівнях, що в свою чергу дозволило розширити самоврядування і повноваження органів місцевого самоврядування.

Основною метою реформи, безсумнівно, є децентралізація державної влади та продовження змін, які почалися на рубежі 1989 і 1990 років. Для досягнення цієї мети були розмежовані повноваження між центром та місцевою владою, визначено відповідальність за